

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXVII.

ČÍSLO 10

OKTÓBER 2019

Závist'

Zasadala farská rada - Banícka omša - Pút' do Poľska - Podpora života
Liek na závist' - S Bohom všade - Pády života - Vďačnosťou k radosti

Banická omša v Kostole Najsvätejšej Trojice,
8. septembra 2019

Boh sa vysmievať nedá

Koncom augusta som mal možnosť so skupinou pútnikov cestovať cez Poľsko a navštíviť mnohé známe i menej známe pútnické miesta, ktoré majú aj dnes čo povedať modernému človeku. Niektoré stavby boli starobylé, iné zase nové a moderne uspořobené. A v mysliach mnohých z nás sa možno objavil aj pocit „tichej závisťi“ týkajúcej sa toho, čo naši severní susedia dokázali vystavať. Všetko totiž malo svoju myšlienku, históriu, umeleckú krásu i posolstvo či odkaz do budúcnosti.

V tej chvíli, keď sme obdivovali vonkajšiu krásu, možno niektorí z nás uvažovali podobne ako ja nad tým, v čom sú Poliaci iní než my. Možno je to práve v tom, že sú vďačnejší Bohu za prítomnosť i minulosť, ktorú si chcú pripomínať a zároveň sa z nej poučiť do budúcnosti.

Mňa osobne veľmi oslovila história kríža, ktorý je vystavený v Kostole sv. Doroty v Licheni a je celý dostrieľaný. Dejiny hovoria, že počas druhej svetovej vojny nacisti v tomto kostole zorganizovali školu pre chlapcov z Hitlerjugendu. Mladí Nemci tu boli tréňovaní v krutosti.

Keď sa chlapci v júli 1944 sťažovali svojej učiteľke Berte Bauerovej, že v kostole „ich niečo straší“, namierila pištoľou na kríž a začala doň strieľať. „Keby Boh existoval, okamžite by ma potrestal!“ povedala. Chcela tým naznačiť, že chlapci sa nemusia ničoho báť, veď predsa Boh aj tak neexistuje.

O pár hodín neskôr, keď táto nacistka dostala povolenie na dovolenku, išla na železničnú stanicu do mesta Konin a jej auto bolo ostreľované prelietavajúcim nemeckým lietadlom. Berta Bauer na mieste zomrela. Gulky nemeckého vojaka ju zasiahli presne na rovnakých miestach tela, do ktorých strieľala ona Krista na kríži.

Pri počúvaní tohto príbehu som si uvedomil a pripomenul aj pútnikom, že Boh sa vysmievať nedá. Aj táto udalosť dokázala, že Božie mlyny melú pomaly, ale isto. Dostrieľaný kríž je dodnes vystavený v kaplnke pod Kostolom sv. Doroty a jeho presná kópia je uložená v kaplnke pod novou bazilikou.

V parku blízko farského kostola sa dvíha čudesná stavba z kameňov - Golgota. Má výšku 25 m, na jej vrchole je kríž a sochy Panny Márie a svätého Jána. Bola postavená ako odškodnenie za svätokrádeže

skutky Nemcov počas 2. svetovej vojny a Poliakov počas komunizmu. V spleti chodníkov a kaplniek sú umiestnené zastavenia krížovej cesty i priestory na rozjímanie. Stavba je postavená z kameňov, ktoré prinášali pútnici ako svoj dar i obeť zároveň.

Ruský disident Alexander Solženicin raz povedal: „Keby ma vyzvali, aby som stručne pomenoval hlavnú črtu celého 20. storočia, nemohol by som nájsť nič presnejšie ako toto: Človek zabudol na Boha“. Všetky takéto veci nech teda slúžia na oslavu Boha, na pripomenutie histórie a na poučenie pre človeka do budúcnosti, že akýkoľvek hriech plodí len ďalší hriech a veľa nešťastia a smútku.

Marek Sabol

Zo zasadnutia farskej rady

V utorok 3. septembra sa konalo zasadnutie Farskej pastoračnej rady farnosti Prievidza-mesto. Členovia rady sa na zasadnutí venovali posunu časov svätých omší, zhodnoteniu púte, príprave ľudových misií aj rekonštrukcii farskej budovy.

Posun času svätých omší

Ako už bolo dohodnuté na predchádzajúcom zasadnutí farskej rady, od 1. januára 2020 budú v našej farnosti zmenené časy svätých omší. Kvôli nižšiemu počtu kňazov vo farnosti budú zrušené vo všedné dni ranné sväte omše vo farskom Kostole sv. Bartolomeja. Po dohode s piaristami bude čas ich rannej svätej omše posunutý na 6:30. Vo všedné dni tak budú vo farskom kostole slúžené sväte omše o 12:00 a 16:30, v piaristickom kostole budú sväte omše o 6:30 a 18:30. Farská rada sa zhodla na zaradení svätej omše vo farskom kostole aj na sobotu o 7:30, okrem nej bude v soboty ešte svätá omša o 16:30. Časy svätých omší v nedeľu ostávajú nezmenené.

Zhodnotenie púte a farského dňa

Farská rada vyhodnotila Prievidzskú púť, farský deň a oslavu sviatku patróna farnosti, sv. Bartolomeja. Zhodla sa na tom, že farský deň - pútné popoludnie má už veľa rokov po sebe rovnaký program a treba ho obmeniť a spestriť. Jedným z návrhov bolo jeho doplnenie o ukážky záchranných zložiek. Zaznel tiež návrh zvážiť, či organizovať krátko po sebe dve väčšie podujatia, teda Prievidzskú púť aj sviatok sv. Bartolomeja, a nezamerat' sa napríklad na oslavu výročia posviacky farského kostola. Farská rada tiež prediskutovala návrhy programu na Prievidzskú púť 2020 a dohodla sa na tom, že pán farár osloví Projekt Zbory a preverí, aké sú možnosti ich účasti.

Ľudové misie 2022

Po minulej farskej rade sa potvrdilo, že naposledy boli ľudové misie v Prievidzi v roku 1997. Pán farár informoval o zá-

mere usporiadať ľudové misie v roku 2022. Po konzultácii so správcami ostatných farností je predbežná dohoda, že by to boli ľudové misie pre celé mesto Prievidza, trvajúce jeden týždeň. Farská rada tento zámer jednohlasne podporila, vrátane návrhov pozvať rehoľníkov na Prievidzskú púť už v predchádzajúcich rokoch ako vzdialenú prípravu na misie.

Rekonštrukcia farskej budovy

Farská rada prediskutovala možnosti rekonštrukcie farskej budovy podľa štúdie, ktorá bola vypracovaná na tento účel a navrhuje riešenia pre viaceré súčasné potreby, najmä bytovú problematiku kňazov, možnosti pre pastoračné aktivity farnosti, farskú kanceláriu, sklad, knižnicu a archív. Diskutovalo sa najmä o tom, že hrubý odhad realizačných výdavkov bol vypočítaný len približne, podľa zastavaného priestoru a výrazne presahuje súčasné finančné možnosti farnosti.

Člen farskej ekonomickej rady Vladimír Pavlíček upozornil na ekonomickú situáciu vo farnosti, viazanosť niektorých finančných prostriedkov a strategickú potrebu o niekoľko rokov rekonštruovať aj budovu na Hviezdoslavovej ulici. Odporúčal na preinvestovanie na opravu farskej budovy uvažovať najviac so 120 tisícami eur, pričom z odhadu výdavkov je zrejmé, že to nebude dostatočné na celkovú rekonštrukciu. Farská rada sa po diskusii zhodla na tom, že pán farár dá vypracovať ponuky na zhotovenie projektovej dokumentácie, aby sa vychádzalo z reálnych odhadov výdavkov. Následne bude vybratý jej zhotoviteľ a podľa podrobnej projektovej dokumentácie sa určia priority a možnosti rekonštrukcie farskej budovy.

Zloženie farskej rady, ľudia bez domova
Pán farár informoval, že v súlade s príslušnými predpismi navrhuje, aby pokračovala farská rada farnosti v doterajšom zložení. Následne informoval, že predlíži jej mandát do odvolania.

Na zasadnutí sa tiež diskutovalo o probléme s bezprístrešnými osobami v kostole, najmä vo vestibule, kde je ich pobyt pre návštevníkov kostola neprijemný pre zápach a problémové správanie. Farská rada sa zhodla na tom, že je potrebné verejným zdôrazňovať, aby pomáhali ľuďom

bez domova cez projekt charitných žetónov, nie darovaním peňazí v hotovosti. Dezinfekciu potáhov sedačiek sa rozhodla farská rada zabezpečiť vo vlastnej réžii. Diskutovalo sa aj o zámere vydania farského kalendára a zámere usporiadať farskú púť do Svätej Zeme v spolupráci s farnosťou Prievdza - Zapotôčky. K týmto témam sa farská rada vráti na nasledujúcom zasadnutí, ktoré bude zvolané podľa potreby.

Alojz Vlčko

Jarmočné oslavy zavŕšila Banícka omša

Oslavy baníckej tradície, ktoré sa každoročne konajú v Prievdzi, sa zavŕšili v nedeľu 8. septembra 2019 slávnostnou Baníckou omšou o 9:30 v Piaristickom kostole Najsvätejšej Trojice a Nanebovzatia Panny Márie.

Hlavný celebrant P. Juraj Ďurnek, SchP. pripomenul, že v tomto roku uplynulo už 110 rokov od začiatku priemyselnej ťažby uhlia v našom regióne. Poukázal na význam a náročnosť práce baníkov, za ktorých - živých i zosnulých - bola sv. omša obetovaná. Hoci baníci majú zvyk zverovať sa Pánu Bohu zakotvený už vo svojom tradičnom pozdrave, prítomní veriaci mali pri slávení určite na mysli aj aktuálne problémy. V auguste si pripomenuli 10. výročie najväčšej tragédie v dejinách novodobého baníctva na Slovensku, keď v Bani Handlová zahynulo 20 baníkov a banských záchranárov. Navyše sa začal už aj proces zatvárania tunajších baní, ktorý pravdepodobne prinesie výraznú premenu regiónu.

Namiesto homílie odznel pastiersky list Konferencie biskupov Slovenska k III. národnému pochodu za život, ktorý prítomných odviezol od témy baníctva a sústredil ich na podstatu života a jeho dôstojnosti. Slovenskí biskupi zdôraznili slová svätej Matky Terezy, keď si pred 40 rokmi preberala Nobelovu cenu za mier. Sv. Matka Tereza vtedy poukázala na to, že podstata pravého mieru spočíva vo vzájomnej obetavej láske a úcte medzi ľuďmi. Postavila ho do priamej súvislosti s vojnou proti nenarodeným deťom:

„Dnes mier najviac ničí potrat, pretože to je frontálna vojna, priame zabitie, vražda spáchaná samotnou matkou... Ak matka môže zabiť vlastné dieťa, čo mne zabráni zabiť teba a tebe zabiť mňa? Nič.“ Úctu k ľudskej osobe možno podľa biskupov najlepšie pochopiť a prijať len vtedy, keď za pôvodcu všetkého a každého uznáme Boha - Stvoriteľa.

Krásu slávnosti pozdvihli svojím umením Školský orchester Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka Prievdza a Miešaný zbor Rozkvet pod vedením dirigenta Jána Glosa.

Text: Mária Suríková
Foto: Štefan Kollár

Duchovná obnova nabádala k dôslednej zmene

V dňoch 13. - 14. septembra sa vo farskom kostole konala 23. duchovná obnova Ružencového bratstva sv. Bartolomeja Prievidza pod vedením rodáka PaedDr. ThLic. Marcela Puváka. Témou uvažovania bolo Obliect' si nového človeka (Ef 4, 24; Kol 3, 10).

V prednáškach sa dp. Puvák, farár v Detmaroviciach, známy tiež z Televízie Noe, zamerával na plnenie poslania veriacich vo svete, ktorému musí predchádzať hlboká premena človeka. V úvode poukázal na súčasné vyprázdňovanie sa kostolov, problém v dnešnej dobe stíšiť sa a prinútiť sa k sústredenej modlitbe. Zdôraznil, že cieľom našich snáh nie je únik zo sveta. Ten vlastne ani nie je možný, keďže konflikt medzi týmto svetom a našou nebeskou vlastťou si nosíme v sebe. Správnym postojom k sebe, k ľuďom a veciam okolo nás sa preto musíme v prvom rade učiť vnútornej slobode. Tá nám potom umožní premieňať svet okolo nás, ktorý nám ako kresťanom nastavuje pravdivé zrkadlo. Nesmieme zabúdať, že náš životný príbeh sa odohráva pred tvárou sveta, ale aj pred tvárou celého neba.

V druhej prednáške dp. Puvák opísal vlastnosti dnešnej doby, ktoré spôsobujú problémy našej viery: konzumný spôsob života, kult tela, dôraz na zábavu a užívanie si, moderné technológie. Poukázal na ich vnútornú spojitosť a dôsledky, ako vyprázdňovanie hodnôt a povrchnosť života, vzťahov a viery.

Obsahom tretej prednášky bola analýza pokúšenia, ktorým sme stále vystavení. Na príklade pokúšania Pána Ježiša na púšti otec Puvák vysvetlil podstatu troch základných skupín pokúšení: pokúšenia v oblasti telesných zmyslov, pokúšenia túžby po výnimočnosti a pokúšenia pýchy a snahy diabla donútiť človeka, aby si vládol sám. Puvák zdôraznil skrytosť a lživosť diablovho pôsobenia. Vo všetkých prípadoch pokúšania mal Pán Ježiš dôvody zareagovať kladne. Nespravil to, preto-

že porozumel, že diabol ho v skutočnosti vyzýva, aby sa vzdal poslušnosti Otcovi. V tom vidí Puvák silu Ježišovho učenia: ako Boží Syn nikdy nekázal v štýle „ja to viem lepšie, urobte to takto“, ale vždy prejavoval lásku k Otcovi a z nej vyplývajúcu poslušnosť.

V závere otec Puvák zdôraznil vzor Panny Márie. Hoci bola Ježišovou matkou a už pred jeho narodením bola dokonalá, paradoxne sa stala jeho vytrvalou a najlepšou nasledovníčkou. Učeníci mali Pannu Máriu vo veľkej úcte, lebo vedeli, že sa od nej budú stále učiť o viere a o otvorenosti Duchu Svätému. Dp. Puvák zakončil prednášku úvahami o tom, aké diela spôsobil Duch Svätý v Panne Márii a apoštoloch, ktorí položili základy dnešnej Cirkvi, a ako pôsobí v nás, ktorí sme ho prijali vo sviatosti birmovania a Pána Ježiša nosíme telesne v sebe po každom sv. prijímaní.

Text: Mária Suríková

Foto: Štefan Kollár

Z duchovnej obnovy bol nasnímaný záznam. V prípade záujmu sa informujte v sakristii farského kostola.

Hrali o život

Žiaci, študenti, otcovia i jeden z pátrov piaristov hrali vo finálových zápasoch futbalového turnaja piaristickej školy všetci ako o život. Veď hra je predsa život sám, život žitý radosťou z výhier, ale aj smútkom z prehíer, podľa toho, koľko máme síl - a často i šťastia.

Dňa 18. septembra sme v školskej telocvični piaristickej školy mohli sledovať takmer 2 a pol hodiny napínavé zápasy v rôznych kategóriách futbalového turnaja, ktorým už tradične začína školský turnajový maratón p. Michal.

V úvode sa predstavili chlapci z najnižšej kategórie. Proti sebe nastúpili žiaci prímý proti šiestakom. Oba tímy hrali s veľkým nasadením, bol to vyrovnaný súboj. Po remíze 3:3 napokon rozhodli pokutové kopy, ktoré lepšie zvládli žiaci prímý, a tak vyhrali historicky svoj prvý finálový súboj ako triedny tím.

Po ťažkom zápase prišiel trochu oddychový zápas v zmysle menšieho emočného vypätia, keď si spolu zahral už tradičný tím otcov Gól za život s triedou ôsmeho ročníka a s triedou 3.G. Aj otcovia hrali s obrovským nasadením, ale i s viditeľnou radosťou zo samotnej hry, a možno i vďaka tomu sa im podarilo oba tieto zápasy vyhrať. V tíme 3.G sme počas 2. súboja sledovali i najproduktívnejšieho hráča celého turnaja Juraja Hronca. O tom, že vie strieľať krásne góly, sme sa všetci presvedčili na vlastné oči. Prekvapením turnaja bolo obsadenie brankárskeho postu tímu Gól za život pátrom Michalom.

Druhý dôležitý finálový zápas odohrala trieda kvarty B (v súťaži nováčik) proti tercii. Chlapci z kvarty sa predviedli v turnaji v tom najlepšom svetle, keď porazili tím žiakov z terciie výsledkom 3:1. Na druhej strane, terciáni mali silný triedny fanklub, najmä v podaní svojich spolužiakov, čo mohlo byť pre terciánov tiež istým povzbudením a potešením.

Ako to už býva, najdramatickejší zápas finále prichádza na záver, lebo s rastúcim vekom finalistov klesá šanca zahrať si vo futbalovom turnaji aj na ďalší rok. Oktávani cítili tento tlak na svojich pleciach, resp. vo svojich nohách. V dvoch predchádzajúcich finálových zápasoch 1. a 2. roč-

níka turnaja sa im podarilo skončiť vždy na druhom mieste. Boli veľkým favoritom, hrali zo všetkých najviac ako o život, ale žiaľ, svoj titul víťaza sa im proti silnej septime vybojovať nepodarilo. Prehrali 3:5. Študenti septimy tak získali svoj prvý titul futbalového majstra.

Posledné futbalové stretnutie zohrali medzi sebou absolventi našej školy s tímom otcov. Tento zápas bol veľmi radostný, videli sme v ňom aj saltá a iné profesionálne brankárske zákroky. Bolo zaujímavé sledovať otcov v ich futbalovom nasadení, ale i absolventov, možno raz budúcich otcov, ktorí nezabudli na našu školu a aj takýmto spôsobom ju prišli podporiť.

Vďaka za krásne futbalové popoludnie! Bohu, organizátorom, súťažiacim i divákovi. Mimochodom, tí poslední boli ocenení tiež. Nezabudnuteľnou vetou pátra Michala: „Medaily tento rok nemám, ale vaše medaily sedia na lavičkách - priateľia, ktorí vás prišli povzbudzovať.“

Tešíme sa na stretnutie v ďalšom veľkom finále, ktoré bolo ohlásené na začiatok kalendárneho roka. Tentoraz vo florbale.

Text: Elena Blašková
Foto: Katarína Thomayová

Ako sme zavítali do Poľska

Na konci prázdnin sme s pánom farárom Marekom Sabolom a sprievodcom Jánom Nawratom z Čiech navštívili Poľsko. V nedeľu večer o 21:00 sme za daždivého počasia naložili náš autobus batožinou a vyrazili sme do susednej farnosti, kde sa k nám pripojili priatelia z Veľkej Lehôtky, Hradca a Malej Lehôtky.

Po nočnej jazde sme svoju púť začali v Lichni, na pútnickom mieste, kde sa nachádza najväčší chrám v Poľsku.

Príbeh zjavenia

„Prvé zjavenie v Lichni sa viaže k obrazu Božej Matky, pred ktorým ranený žoldnier, pôvodom kováč z Lichňa Tomáš Kłosowski, po bitke pri Lipsku v roku 1813 prosil Pannu Máriu o svoju záchranu,“ dočítame sa na webovej stránke zivcakova.sk. „Povedala mu, že vyzdravie, vráti sa domov a má vyhľadať jej obraz, na ktorom je taká, ako ju vidí - s bielou orlicou pritisnutou k hrudi. Až v roku 1836 našiel Tomáš dlho hľadaný obrázok a pred smrťou v roku 1837 ho pribil na borovicu v lese pri Grabline a tam sa modlieval. Po jeho smrti sa k obrazu chodieval modliť pastier Mikolaj Šikatka z Izabelina a tam sa mu v rokoch 1850 - 1852 viac ráz zjavila Matka Božia. Prostredníctvom Šikatku vyzývala ľud na modlitbu - zvlášť ruženca -, predpovedala vojny a epidémie. Prosila kňazov o slúženie svätých omší za hriešnikov. Tým, ktorí sa budú modliť pred jej obrazom a zmenia svoj život, sľúbila záchranu a pútnikom veľa milostí. Púte začali roku 1852, keď v celej Európe vypukla epidémia cholery. Davy pútnikov sa prichádzali modliť k obrázku Matky Božej v grablinskom lese. Ešte v tom istom roku bol po rozhodnutí biskupa obraz prenesený do kaplnky v Lichni. Od roku 1858 až do roku 2006 bol vystavený vo farskom Kostole svätej Doroty. V roku 1967 bol korunovaný podľa dekrétu pápeža Pavla VI. Korunoval ho poľský primas kardinál Wyszyński, ktorý bol po prosbách k Matke Božej v Lichni zázračne uzdravený z rakoviny. Do novej baziliky bol Zázračný obraz prenesený 2. júla 2006.“

Toto pútnické miesto sme si mohli skutočne duchovne vychutnať. Vystúpili sme na 141 m vysokú vežu, putovali sme na

Golgotu a večerné uzatváranie obrazu i krátky koncert organistky boli pre nás zážitkom.

Toruň

Ráno sme pri ranných obradoch otvárania milostivého obrazu pozdravili Pannu Máriu a vyrazili sme ďalej na sever. Prišli sme do Toruňa, rodiska Mikuláša Kopernika a mesta plného perníkov. Každý z nás si jeden perník mohol vyrobiť v múzeu Toruňských perníkov. Samozrejme, nechýbala prehliadka mesta a tiež úžasná zmrzlina v miestnej tradičnej cukrárni. Na záver dňa sme navštívili novodobú baziliku na kraji mesta, Kostol Blahoslavennej Panny Márie, Hviezdy novej evanjelizácie a sv. Jána Pavla II. v Toruni.

Gdansk

Na tretí deň sme dorazili na sever k Baltskému moru, kde sme navštívili Gdansk a spoznali najväčší tehlový kostol na svete. Navštívili sme i centrum mesta Gdansk s Neptúnom a s krásnou radnicou, na vežu ktorej mnohí z nás vystúpili a mohli si tak vychutnať úchvatný výhľad. Celé mesto bolo na konci 2. svetovej vojny zničené a jeho obnova stále prebieha, no jeho krása je i tak dych vyrážajúca.

Prechod jantárovou uličkou a plavba „pirátskou loďou“ cez Gdaňský prístav na mieste začiatku 2. svetovej vojny (Westerplatte) boli veľmi silnou spomienkou na hrdinov tej doby. Až osem dní odolávali vojaci na tomto mieste okupantom z nacistického Nemecka. V čase, keď už Poľsko kapitulovalo, táto pevnosť stále bránila Poľsko. Aj keď sa poľskí vojaci nakoniec tiež vzdali, doteraz sú symbolom obrany národa a pravých hodnôt.

Na pietnom mieste troch krížov sme si zas spomenuli na revolúciu z 80-tych rokov, kde robotníci lodeníc bránili svoju slobodu aj za cenu straty svojho života.

Organové rekordy

Počas pobytu v severnom Poľsku sme viackrát mali svätú omšu v kláštore v Kartúzach, kde sme aj bývali. Bola to starobylá farnosť s bohatou históriou. Navštívili sme aj najdlhší kostol v Poľsku v mestečku Oliwa, kde je aj najväčší klasiscký organ v Poľsku. Nechýbal ani výklad miestneho bohoslovca, ktorý bol plný humoru a lásky k Bohu a ľuďom. Najväčší novodobý organ v Poľsku sa nachádza v už spomínanom Licheni, ktorý sme navštívili v prvý deň nášho výletu. V oboch chrámoch v Licheni i v Oliwách sa pravidelne konajú organové koncerty, ktoré oslavujú Pána Boha a ľudský um.

V nasledujúci deň sme navštívili prímorské mesto Sopot s jeho legendárnym dlhokánskym mólom a nechýbalo ani krátke kúpanie v mori.

Historická bodka na záver

Na záver nášho pútnicko-poznávacieho zájazdu sme mali možnosť vidieť najväčší tehlový hrad na svete v Malborku. Dejiny na nás dýchali z každej chodby, kaplnky, pivnice a miestnosti. Išlo o skutočne veľkolepé zakončenie našej púte, ktorú sme začali v Licheni na novodobom pútnickom mieste a skončili na hrade, kde ešte križiaci vyznávali a bránili svoju vieru

v Boha. Všade, kam sme zavítali, nechýbal náš spev a modlitby za všetkých z Hornej Nitry. Či to bol Licheň, Toruň, Kartúzy, Gdaňsk, Sopot alebo Malbork.

Určite budeme s láskou spomínať aj na vrelé, úprimné a radostné prijatie vo farnosti Swarozin, kde sme mali sv. omšu v posledný deň našej púte; na úprimný a vrúcny spev a modlitby sv. ruženca nášho sprievodcu a brata vo viere z Čiech pána Janka Nawrata; na pečenie perníkov v Toruni; na Golgotu a chrám v Licheni a na historické miesta v Gdansku.

Určite odporúčame navštíviť Poľsko a spoznávať jeho krásy. A ak sa bude konať ďalší farský výlet, tak sa neváhajte pripojiť a zažiť atmosféru spoločenstva.

Branislav Bullo, Veľká Lehôtka

Prievidzskí „Tatranskí rytieri“ získali odmenu

Cieľom celoslovenského projektu Tatranskí rytieri je podnietiť mladú generáciu k inovatívnym myšlienkam, k ochrane prírody, tvorbe riešení či vyjadrení svojich postojov prostredníctvom reálnych diel, videí alebo realizovateľných projektov.

Žiaci 8. ročníka ZŠ Piaristickej spojenej školy F. Hanáka získali v tomto projekte 2. miesto za EKO kampaň zorganizovanú v školskom roku 2018/2019. Počas nej vytvorili z recyklovaného materiálu (plátňa a záclon) vrecúška na pečivo a ovocie, zorganizovali brigádu na školskom dvore a informovali o možnostiach využitia produktov, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu.

S nástupom nového školského roka pokračujú v ekologických aktivitách. Počas prvých týždňov v škole za pomoci pani učiteľiek a dobrodincov zrealizovali prípravné práce na výstavbu vyvýšených záhonov.

Anna Čížová

Podporili sme život

Mnohí z nás sa v nedeľu 22. septembra rozhodli podporiť ochranu ľudského života a zúčastniť sa už tretieho Národného pochodu za život - tentoraz s podtitulom „Za najmenších z nás“.

Spoločná svätá omša v Incheba Expo Aréne bola krásnym začiatkom celej akcie. Jedna obrovská hala sa naplnila veriacimi veľmi rýchlo, ale organizátori boli na to pripravení a otvorili druhú halu, ktorá veľkoplošnou obrazovkou a priamym prenosom prepojila účastníkov svätej omše. Veľký počet prítomných kňazov, ale aj seminaristov a rehoľníkov z rôznych kútov Slovenska bol veľmi povzbudivý. Množstvo autobusov s pútnikmi najmä z východu Slovenska a Oravy, ale aj zo stredného Slovenska zaplnil parkoviská pri Expo Aréne. Mnohí účastníci prišli aj autami a vlakmi. Po skončení svätej omše sa obrovský dav ľudí presúval cez Most SNP a ulicami Bratislavy na Námestie Slobody, ktoré sa veľmi

rýchlo zaplnilo. Tu vládla úžasná atmosféra. Veľmi zaujímavý sprievodný program, rôzne svedectvá, ale aj hudobné vystúpenia nám spríjemňovali čas do začiatku pochodu. Pred tretou hodinou popoludní sa 50-tisícový pochod pohol ulicami Bratislavy. Bola to naozaj mohutná a dôstojná manifestácia vôle občanov chrániť život! Pochod za život je pomenovaním podujatí, ktorých cieľom je ochrana života všetkých ľudí, aj nenarodených. Ten tohtoročný zvolali na Slovensku katolícki biskupi a nezisková organizácia Kaneto. Sprievodné aktivity ponúkali bohatý program už od piatku večera. Počas pochodu organizátori informovali aj o súčasnej situácii na Slovensku v téme potratovej politiky a o fungovaní 40 organizácií, ktoré u nás pomáhajú matkám v núdzi. V manifeste prečítanom tesne pred pochodom boli zhrnuté kľúčové myšlienky prolife akcie: „Život každého človeka je neoceniteľný, preto má byť bezpodmienečne chránený počas celej jeho dĺžky, od počatia po prirodzenú smrť.“ O úspešný priebeh akcie sa staralo približne 900 dobrovoľníkov.

Text: Elena Cagaňová a Anežka Kútiková

Foto: Anežka Kútiková

Školský režim Spoločenstva Piar

Spolu s jeseňou prichádza späť i fungovanie Spoločenstva Piar v školskom režime. Jeho jadrom budú opäť piatkové chvály. Každý piatok bude mať iné zameranie a iný špecifický cieľ. Prvý bude určený na interné stretnutie členov spoločenstva, na spoločné budovanie vzťahov a vyučovanie s cieľom prehĺbiť si vzťah s Bohom.

Počas chvál v druhý piatok v mesiaci sa budeme modliť za vnútorné a vonkajšie uzdravenie nás i všetkých ľudí, ktorí to potrebujú. Ďalšie chvály budú prorocké. Ich zameraním je priblížiť sa k srdcu nášho Pána a Kráľa a dovoliť, aby sa nám mohol

prihovárať, utešovať nás a ukazovať nám cestu, ktorou nás chce viesť. V posledný piatok sa naše modlitby zamerajú na naše mesto a región, ktoré to veľmi potrebujú. V septembri ste sa so Spoločenstvom Piar mohli stretnúť aj na celonárodnom Pochode za život, kde vystupovali v sprievodnom programe, pomáhali ako dobrovoľníci a hlavne sa postavili a vyšli do ulíc Bratislavy, aby vyjadrili svoje presvedčenie a spoluúčast' na boji za ľudský život.

Katarína Šimkovičová

Adorácia rodín za rodiny bude aj v Prievidzi

Aj naša farnosť Prievidza - mesto sa zapojí do projektu Adorácia rodín za rodiny. Ide o štafetovú modlitbu pred vystavenou Oltárnou sviatosťou. Akcia v Prievidzi sa bude konať vo štvrtok 31. októbra 2019.

V tento deň bude od 8:00 do 20:00 vo farskom Kostole sv. Bartolomeja vystavená Sviatosť oltárna, s prestávkami na sväte omše a obvyklé modlitby ruženca. Organizátori hľadajú 12 rodín, ktoré počas jednej hodiny zabezpečia službu počas adorácie. Záujemcovia sa môžu prihlásiť u Tomáša Tinesa - kontakt tomas.tines@gmail.com. Podrobné informácie budú pred podujatím na plagátoch vo výveskách a na farskej webovej stránke.

Myšlienkou iniciatívy je, aby sa každý deň tohto roka v nejakej farnosti alebo reholi na Slovensku konala nepretržitá dvanásťhodinová modlitba pred sviatosťou s úmyslom modlitby za naše rodiny. Modlitba sa koná pod záštitou Familiae Locum, Rodinkovo v spolupráci s farnosťami, rehoľnými komunitami a kresťanskými organizáciami.

Modlitbová reťaz úspešne odštartovala 1. januára 2019 dvanásťhodinovou adoráciou v Rodinkove, kedy sa modlilo spoločenstvo rodín z farnosti Trenčín - Juh.

Odvtedy sa koná nepretržite každý deň vždy v inej farnosti či reholi. „K 12. augustu máme za sebou 224 dní nepretržitej 12-hodinovej adorácie za rodiny naprieč celým Slovenskom,“ uviedla pre TK KBS Michaela Nemcová z Rodinkova.

Viac informácií o iniciatíve je k dispozícii na www.adoraciarodin.sk.

Text: Alojz Vlčko

Foto: David Eucaristia-Pixabay

Cintoríny v Prievidzi budú mať opäť predĺžené otváracie hodiny

Technické služby mesta Prievidza pripravujú aj na tohtoročný sviatok Všetkých svätých a Pamiatku zosnulých osobitné otváracie hodiny na hlavnom cintoríne na Mariánskej ulici v Prievidzi a v predajni s pietnymi predmetmi a kvetmi.

Až do 21. hodiny

Vzhľadom k tomu, že rodiny navštevujú hroby príbuzných na viacerých miestach, správa cintorína prispôsobí otváracie hodiny, aby v čo najväčšej miere vyhovela návštevníkom pietnych miest. Cintorín na Mariánskej ulici v Prievidzi bude od piatka 25. októbra do nedele 3. novembra 2019 sprístupnený od 7:00 až do 21:00. Cintoríny vo štvrtiach Veľká Lehôtka, Malá Lehôtka, Hradec a Necpaly budú prístupné bez obmedzenia.

Možnosť uzavretia nájmov a realizácie platieb

Predajňa s pietnymi predmetmi, svieca-

mi, kahancami, živými i umelými kvetmi v Dome smútku pri hlavnom cintoríne na Mariánskej ulici v Prievidzi bude v tomto období otvorená aj v soboty a nedele. V piatok 1. novembra bude však zatvorené, pretože tento deň je štátny sviatok. Správa cintorína bude v predajni vystavovať záujemcom aj nájomné zmluvy na hrobové a urnové miesta. K dispozícii bude možnosť uhradiť platby za hrobové a urnové miesta na ďalšie obdobie v hotovosti alebo prostredníctvom platobných kariet.

Technické služby mesta Prievidza, Správa cintorína - redakčne upravil Alojz Vlčko

Detské katolícke centrum Jozuekids pozýva na stretnutia

Milí rodičia, ak máte menšie detičky a radi by ste im trochu spestrili čas, zmenili prostredie, prípadne ak podnikáte a potrebovali by ste na kratší čas pravidelne postrážiť vaše deti, ak vám z nejakého dôvodu nevyhovuje systém v škôlke (ranný príchod do 8:00 hod., veľký počet detí, nie veľmi individuálny prístup), tak vám ponúkame niečo špeciálne.

Detské katolícke centrum Jozuekids funguje v Prievidzi na Námestí slobody v OD Šafrán už takmer rok. Centrum ponúka flexibilnú starostlivosť deťom od 3 do 14 rokov. Jeho špecialitou je zameranie na hodnotu dieťaťa, je rešpektovaná jeho jedinečnosť. Keďže kapacita centra je 10 detí, máte záruku, že vaše dieťaťko si užije individuálny prístup, jeho jedinečnosť a talent budú podporené a rozvíjané. Program v centre zahŕňa hudobné bloky, hravú angličtinu či výtvarný ateliér. Súčasťou je tiež ranná spoločná modlitba. Nie je problém ani s prijatím dieťaťka so špeciálnym postihom.

Pre deti od 3 do 7 rokov prebiehajú kaž-

dú stredu od 15:00 do 17:00 hod. Biblické stretnutia. Tieto môžu navštevovať aj tie detičky, ktoré sú cez deň v klasickej škôlke. Na týchto stretnutiach si deti hravou formou vytvárajú vzťah s Nebeským Ocom a budujú živú vieru.

Ak vám viac vyhovuje dopoludňajší čas, môžete vaše detičky priviesť na Biblické stretnutia každý utorok od 10:00 do 12:00 hod. Prihlásiť sa môžete priamo v kaviarni Daddys Café. Tu vám tiež radi odpovieme na akúkoľvek otázku. Veľmi sa na vás a vaše detičky tešíme!

Hana Bendová

SV. VINCENT DE PAUL

PUTOVANIE RELIKVIÍ

po Slovenskej republike
26. 9. - 15. 12. 2019

„Milosrdná láska získava svet“

Sobota - 12. 10. 2019

Nitrianske Pravno

09:00 príchod relikvií,
modlitba sv. ruženca
10:30 moderovaná adorácia
13:30 sv. omša
14:00 prenesenie relikvií
do ZOS sv. Kataríny

Prievidza - Piaristický kostol

17:00 príchod relikvií,
akadémia
18:30 sv. omša
21:00 záver

Nedeľa - 13. 10. 2019

Prievidza - Piaristický kostol

06:45 sv. omša
08:45 modlitba sv. ruženca
09:30 sv. omša - P. Jaroslav
Jaššo CM - provinciál
11:00 sv. omša
12:00 súkromné uctievanie
relikvií

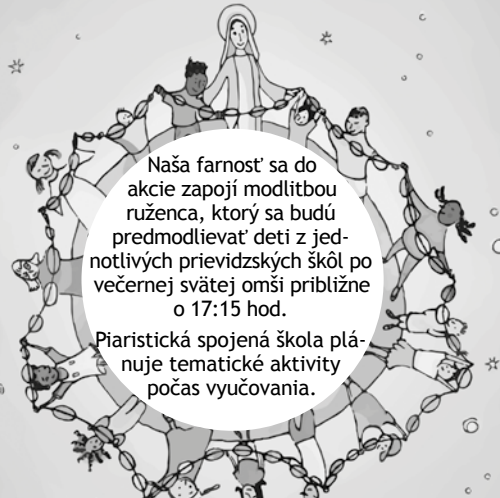
14:00 adorácia

15:00 Korunka k Božiemu
milosrdenstvu

17:00 Rozlúčka s relikviami

Milión detí

sa modlí ruženec

Náša farnosť sa do akcie zapojí modlitbou ruženca, ktorý sa budú predmodlievať deti z jednotlivých prievidzských škôl po večernej svätej omši približne o 17:15 hod.

Piaristická spojená škola plánuje tematické aktivity počas vyučovania.

za jednotu a pokoj vo svete
18. októbra 2019
zapoj sa na
www.miliondeti.sk

Pomoc trpiacej Cirkvi
ACN SLOVENSKO

Október - mimoriadny misijný mesiac

„Pokrstení a poslaní: Kristova Cirkve v misii vo svete“ - to je názov posolstva pápeža Františka k Svetovému dňu misií 2019, ktorý bude Cirkve sláviť v nedeľu 20. októbra. Tento rok bude navyše Cirkve sláviť október ako mimoriadny misijný mesiac.

Téma tohto posolstva, nám má „pomôcť znovu objaviť misionársky zmysel nášho prirhnutia k viere v Ježiša Krista - viere, ktorú sme prijali ako nezištný dar pri krste,“ uvádza v posolstve Svätý Otec. Vyjadruje tiež povzbudenie Pápežským misijným dielom ako celosvetovej siete, ktorá mu pomáha v jeho misijnej činnosti.

Ako píše pápež v posolstve, „Cirkve je vo svete na misii“, „vychádza až po kraj sveta“. To si vyžaduje neustálu a trvalú konverziu. Každý pokrstený človek je na misii, „každý z nás je misiou vo svete, pretože je plodom Božej lásky,“ pripomína pápež. A dodáva: „V otcovstve Boha a materstve Cirkvi je zakorenená naša misia, pretože neodmysliteľnou súčasťou

krstu je poslanie, ktoré Ježiš vyjadril vo veľkonočnom poverení: Ako Otec poslal mňa, i ja posielam vás, plných Ducha Svätého, pre zmierenie sveta (porov. Jn 20,19-23; Mt 28,16-20).“ Kresťanovi prináleží toto vyslanie, aby nikomu nechýbalo ohlasovanie o jeho povolaní byť adoptívnym synom či dcérou, istota o jeho osobnej dôstojnosti a o vnú-

tornej hodnote každého ľudského života od jeho počatia až po prirodzenú smrť.

Svätý Otec zveruje misiu Cirkvi Panne Márii, Matke Cirkvi, ktorá je vzorom totálneho vloženia sa do Ježišovej misie.

Pozývame deti, ale aj ostatných veriacich na modlitbu desiatka ruženca za misie a misionárov vo svete počas mesiaca október. Misie môžete podporiť tiež iným ľubovoľným spôsobom.

Za Klub priateľov misií Elena Cagáňová

(Viac informácií o posolstve Svätého Otca môžete v prípade záujmu nájsť na webovej stránke TK KBS.)

Zber použitých poštových známok pre misie

Aj tie najbežnejšie známky môžu pomôcť. Zbierajú sa už mnoho rokov a peniaze za ich predaj slúžia našim misionárom. Znamky už nasýtili mnohých hladujúcich a pomohli misionárom pri ich práci. Ak sa rozhodnete darovať použité známky, prosíme, prečítajte si nasledujúce pravidlá:

- známky nesmú byť ručne trhané, ale vystrihované nožnicami
- okolo známky by mal byť papierový okraj 0,5 - 1 cm
- známka nemôže byť poškodená tým, že ju zastrihujeme nožičkami
- ak máte už odlepené známky, tak ich už nenalepujte na papieriky (použijú sa iným spôsobom)
- ak známka je priamo natlačená na obálke či lístku, tak ju nikdy nevystrihujte!

(treba použiť celú obálku či lístok)

- ak je známka opečiatkovaná pečiatkou, ktorá okrem miesta pošty, dátumu a iných poštových znakov má nejaký obrázok (kostol, portrét, symbol, zaujímavý text,...) tak ju nevystrihujte!
- ak si neviete s niečím poradiť, či to vystrihnúť, či nie a zdá sa vám to zaujímavé, tak známky radšej nevystrihujte! (niekedy sa tým dajú spraviť i veľké finančné škody)
- staršie pohľadnice, listy so známkami (viac ako 50 rokov) nikdy nevystrihujte!

Znamky vložte, prosím, do škatule uloženej na poslednej lavici vo farskom kostole. Všetkým darcom srdečne ďakujeme!!!

Elena Cagáňová

Liekom na závisť je pokora a vďačnosť

O benediktínskom návode na správny život vo svete a o téme tohto čísla - závisťi - nám porozprával O. Ján Dolný OSB (*1981), ktorý bol vysvätený za kňaza v roku 2008 v Košiciach. V roku 2016 získal doktorát z dogmatickej teológie na Catholic University of America vo Washingtone DC a v roku 2017 vstúpil do benediktínskeho Kláštora Premenia Pána v Sapore (Sliach).

▪ **Svätý Benedikt sa rozhodol pre pustovnícky život po skúsenosti z Ríma na prelome 5. a 6. storočia, kde videl morálnu neviazanosť a spoločenský úpadok. Aj dnešné spoločnosti sa zvyknú takto charakterizovať. V čom vidia benediktíni cestu k náprave?**

Benedikt si nezvolil za cieľ zmeniť svet, ale zmeniť seba. Boh pozýva všetkých ľudí k tomu, aby sa obrátili a uskutočňovali životom vieru, ktorú vyznávajú ústami. Človek ako Benedikt, ktorý sa rozhodne slúžiť Bohu a usiluje sa páčiť len jemu, sa následne stáva účinným nástrojom v Božích rukách, ktorým sa Boh dotýka mnohých ďalších ľudských životov. Presne to sa stalo Benediktovi. Boh ho použil, aby na troskách jednej civilizácie postavil základy novej kresťanskej spoločnosti v Európe. „Kde sú dvaja, alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi.“ (Mt 18:20) Mníšske spoločenstvá v benediktínskych kláštoroch ukazovali vzor kresťanskej jednoty, statočnosti, modlitby a práce. Boli akoby oázami oslavy Boha, pokoja, pohostinnosti, vzdelania a krásy. Týmto všetkým inšpirovali ľudí navôkol vierou, ktorá dáva životu zmysel. Iný návod k náprave spoločnosti nie je ani dnes: cesta vedie osob-

ným obrátením a úsilím verne slúžiť Bohu v modlitbe a práci.

▪ **Regula benediktínov sa podľa sv. Gregora Veľkého vyznačuje „rozlišovaním“. Čo to znamená?**

Rozlišovanie je dar Ducha Svätého, ktorý osvecuje rozum, aby sa správne orientoval v spleti myšlienok, citov a vnútorných hnutí. Jeho základným predpokladom je život v Božej milosti. Iba skúsenosťou milosti môže človek získať predstavu o tom, čo je to ľudská prirodzenosť. Stará teologická poučka hovorí, že milosť stavia na prirodzenosti. V úsilí o spoluprácu s Božou milosťou sa učíme, čo v našej prirodzenosti napomáha tejto spolupráci a čo ju rozbíja. Ako príklad potreby správneho rozlišovania možno uviesť zranený vzťah s blízkym človekom, povedzme s jedným z rodičov. Často chceme takýto problém a bolesť, ktorá s tým súvisí, vyriešiť modlitbou ako čarovným prúťkom. Modlitba je dôležitá, dokonca prvoradá, musí ju však skôr či neskôr sprevádzať odpustenie, ktoré zapája našu ľudskú prirodzenosť do procesu vnútorného uzdravenia a rastu v láske.

Benedikt mal na základe života s Bohom hlboké poznanie ľudskej prirodzenosti. V Regule, ktorú napísal, sa mu obdivuhodne podarilo sklbiť nekompromisnú požiadavku k svätosti s miernosťou a ohľaduplnosťou voči jednotlivým členom mníšskeho spoločenstva. Poznal dar milosti a zároveň vedel, čo môže očakávať od ľudskej prirodzenosti. Preto vedel rozlíšiť ten správny prístup k jednotlivým oblastiam mníšskeho života, v ktorých prejavuje prísnosť majstra i láskavosť otca. Táto

vynikajúca vlastnosť Reguly azda najviac podnietila jej všeobecné prijatie v mníšskom hnutí na západe.

▪ **Spoločensky aj duchovne veľmi škodlivou nerest'ou je závisť, ktorou vraj my, Slováci, trpíme v oveľa väčšej miere ako mnohé iné národy. Ako ju u seba môžeme rozoznať?**

Viackrát som sa stretol s tým, že keď Slováci pobudli niekde v cudzine a mohli porovnať život na Slovensku a v inom prostredí, skonštatovali, že si naozaj viacej závidíme ako iné národy. Či už je závisť skutočne naša „národná nerest“ alebo nie, asi niet človeka, ktorý by s touto nerest'ou nemusel zvädzať menší alebo väčší zápas. Rozoznať sa dá pomerne ľahko. Závisť sa prejavuje tým, že nás trápí úspech, majetok, zdravie, sláva, uznanie, pekný vzťah alebo šťastie v podujatiach u druhého človeka. Nevieťme mu s pokojom a veľkodušnosťou dopriať niektoré z týchto vecí, trápí nás nepravosť. Túto nepravosť však vieme úspešne zakrývať (niekedy aj sami pred sebou) tým, že to pokladáme za nespravodlivosť a nerovnosť, keď ten druhý má niečo z toho, čo sami chceme mať, a my to nevlastníme.

▪ **Aké hlboké duchovné škody môže v človeku závisť napáchať?**

Závisť nás dokáže duchovne oslepiť. Zameriame sa na skutočnosť, ktorú druhému človekovi závidíme, a prestaneme byť vd'ační za všetko to, čo nám Boh dáva a ešte chce dať. Tým akoby povyšujeme vec, ktorú chceme pre seba, nad lásku, ktorou nás Boh zahrňa. Pochopiteľne, zároveň sa prehrešujeme aj proti prikázaniu lásky k blížnemu. V knihe Genezis Kain závidí svojmu bratovi Ábelovi, že Boh prijal jeho obeť a prestáva si všímať, že Boh sa prihovára aj k nemu. Azda bolo Kainovi potrebné iba nechať sa poučiť a Boh by prijal aj jeho obeť. Možno mohol Kain zažiť účasť na Ábelovej obete radosťou, že Boh prijal dar jeho brata. Namiesto toho Kainova závisť prerástla do nenávisti a dokonca vraždy vlastného brata. Ak do-

volíme našej závisť prerásť do nenávisti, správame sa ako Kain, hoci nespáchame podobný hrozný skutok. Sv. Ján apoštol píše: „Každý, kto nenávidí svojho brata, je vrah.“ (1 Jn 3,15)

▪ **Ako môžeme proti svojej závisťi účinne bojovať?**

Sv. Ján Klimak hovorí, že koreňom závisťi je pýcha a chamtivosť. Z toho vyplýva, že nerest' závisťi treba vykoreňovať pestovaním čnosti pokory a vd'ačnosti. Pokora je vlastne univerzálny liek na duchovný život, lebo všetky hriechy sa dajú vztiahnuť k prvotnej neresti pýchy. Ak dokážem kláknúť na kolena a pokoriť sa, viem takto vyriešiť azda všetky problémy v živote. Dolieha na mňa závisť nepravými myšlienkami, prečo má niekto viac ako ja? Pokora dáva odpoveď: a prečo by v tej veci nemohol mať môj blížny viac? Kto som ja, aby som musel mať rovnako, ba viacej ako môj blížny?

Druhý návod proti závisťi nám dáva vd'ačnosť. Poznáť dary milostí, ktoré mi ponúka Boh? Asi nie, keď ma vyvádza z miery to, že blížny má niečo, čo je v porovnaní s darom Božieho kráľovstva iba nepatrná vec, nech si ju svet okolo mňa ctí, koľko chce. „Keď on vlastného Syna neušetřil, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko?“ (Rim 8,32). Nepotrebujem predsa niekomu závidieť malú vec, keď som Boží syn, dcéra, a tým jeho dedič. V tomto postoji viery je ukryté tajomstvo kresťanskej slobody.

▪ **Môžu človeku v boji proti závisťi pomôcť aj druhí ľudia či spoločenstvo?**

Iste, múdri ľudia stále hovoria, že najväčším bohatstvom v živote sú vzťahy. Čím hlbšie prežívame vzťahy a spoločenstvo, tým menej sme závislí na predstave, že šťastie nám môžu priniesť veci, ktoré majú druhí.

▪ **Môžu rodiny a spoločenstvo tiež vychovávať ľudí k závisťi?**

Môžu, ak im slovom či príkladom predstavujú nesprávne vzory v živote. Kto vidí zmysel života v majetku, pohodlí alebo

uznaní a neusiluje sa slúžiť Bohu a naplňať Ježišov príkaz lásky, ten sa iba točí v špirále pýchy, chamtivosti a závesti, do ktorej vtáhuje aj ľudí okolo seba.

▪ **Na vašej internetovej stránke www.benediktini.sk propagujete rôzne aktivity pre laickú verejnosť. Mohli by ste nám niektoré z nich predstaviť?**

Tých aktivít nie je zase tak veľa. Naším poslaním je byť na svojom mieste a prijať každého, nakoľko môžeme. V kláštore máme dom hostí, v ktorom ubytovávame ľudí prichádzajúcich načerpať si v našom prostredí ticha a modlitby sily do každodenného života. Staráme sa o hostí - upratujeme izby, varíme pre nich, sme im k dispozícii, keď potrebujú rozhovor či sviatosť zmierenia. Hostia sa zúčastňujú našich modlitieb a ak chcú, môžu sa zapojiť aj do práce. Vzhľadom na veľký počet záujemcov o pobyt a naše obmedzené

kapacity aj sily v našom nevelkom spoločenstve máme čo robiť, aby sme zabezpečili chod kláštora a domu hostí. Popritom dokončujeme stavbu kláštora, staráme sa o hospodárstvo, menšie pole, pečieme si vlastný chlieb. Našich kňazov často pozývajú viesť duchovné cvičenia pre rehoľníkov alebo ako kazateľov na rôzne slávnosti. V rámci našej pokračujúcej formácie mávame raz do mesiaca prednášku, ktorá je otvorená pre všetkých, ktorí majú záujem sa jej zúčastniť. Tento rok nám o východných ikonách prednáša Ivan Moďoroši, ktorý je kňazom žilinskej diecézy a odborníkom na východnú spiritualitu. Informácie o možnostiach pobytu v dome hostí i o spomínanej sérii prednášok možno nájsť na internetovej stránke, ktorú ste uviedli.

Srdečne ďakuje Mária Suríková.

Foto: archív O. Jána Dolného OSB

Závest' vo vlastnej rodine

Mária a Áron hovorili však zle o Mojžišovi pre Kušitanku, ktorú si vzal za ženu. Oženil sa totižto s kušitskou ženou. Vraveli tiež: „Vari Pán len Mojžišovi hovoril? A nehovoril aj nám?” (Nm 12,1-2)

Závest'. Každý z nás si vo svojom živote určite prešiel touto nečnosťou, stojac na jednej či druhej strane. Zažil ju aj Mojžiš od ľudí, od ktorých by to možno čakal najmenej, od vlastných súrodencov.

Vodcovia ľudu

Človeku nie je ľahostajné, akých má súrodencov a aký vzťah medzi nimi vládne. Mojžiš mal sestru Miriam (Máriu) a brata Árona. Najlepšie, čo národ môže mať, sú dobrí vodcovia a Izrael ich mal práve v týchto troch osobách. Nastalo však medzi nimi nedorozumenie, vážna kríza. Nič nové a nezvyčajné.

„Mravný plášť“ na zakrytie hriechu

Podnet ku konfliktu dala najstaršia zo súrodencov, Mária, tá, ktorá sa podieľala na záchrane malého Mojžiša. Osobnosť, ktorá vedela strhávať ľudí a strhla aj svojho

brata Árona. Možno ju opantala práve závest', ktorá hľadá pre svoje útoky morálne ospravedlnenie. Závest', že Mojžiš má v Božích očiach akoby mimoriadne postavenie. Mária vyčítala Mojžišovi, prečo si vzal za manželku Etiópčanku. Bol to taký jej „mravný plášť“, aby ho mohla obviniť. Mária mala pravdu, no len podľa litery, nie podľa Ducha. Ak by chcela byť Mária spravodlivá, musela by pokorne uznať, že ten plášť nepatrí jej, ale práve Mojžišovi. Lenže žiarlivosť je slepá, nevidí dobre a prichádza k opačným záverom. Pritom nezbadá, že nie je v rozpore s človekom, ale so samotným Bohom.

Bázeň voči predurčeniu ľudí

„Či Pán hovoril len s Mojžišom?“ pýtajú sa Mária a Áron. Áno, hovoril aj s nimi, ale nie tak ako s Mojžišom a v tom je veľký rozdiel.

*„Ak je medzi vami prorok,
tak sa mu zjavujem ja, Pán, vo videní
a hovorím s ním vo sne!*

*No nie tak s mojím služobníkom, Mojžišom!
On je v celom mojom dome najvernejší.*

*Ja sa s ním rozprávam od úst k ústam,
otvorene a nie v hádankách -
on môže hľadiť na Pánovu podobu.“*

(Nm 12,6-8)

Rešpektujme predurčenia svätého Boha, lebo posudzovať úmysly druhého človeka je veľmi ťažká úloha. Niekedy to musíme robiť, ale môžeme sa pri tom ťažko previniť, pretože nikdy nevidíme súvislosti tak, ako ich vidí Boh. Nezabudnime, že každé naše reptanie na druhého človeka Boh počuje. Počuje aj dnes.

Mlčanie ako znak sily a dôvery

A čo v tejto situácii urobil Mojžiš? Ako reagoval na posudzovanie vlastnými súrodencami? Mlčal. Bol pokorným človekom, vedel mlčať, vedel trpieť, nebránil sa, no neznamenal to jeho mäkkosť. My by sme sa pravdepodobne bránili, istí si svojou pravdou. Ale ako vidíme na Mojžišovom príklade, nemusíme sa brániť. Boh si svojich zastane. Buďme si istí, že keď nás druhí súdia, prehovorí za nás sám Boh.

Brat, ktorý činí pokánie

Na rozdiel od Mojžiša sa ako mäkký javí skôr Áron. Nebol skutočným mužom, lebo sa dal strhnúť za zdanlivo sväté veci a nepostrehol, že to boli len vonkajšie veci. Boh dal Mojžišovi svoju slávu, tvár mu žiarila a práve to vyvolalo závisť jeho súrodencov. Kto ale žiarli na svojho brata, ten stratí prítomnosť a blízkosť Božej tváre. V tej chvíli im Svätýňa, stan zhromaždenia, zostali, ale Pán odišiel.

Keď Pán odíde, nastane u nás rozklad. Áron zostal kňazom aj naďalej, ale Boh od neho odišiel. Nič nie je bolestnejšie,

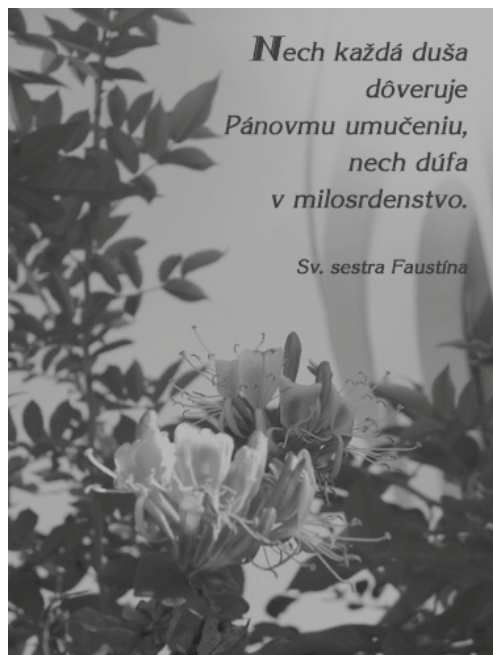
ako keď Pán od nás odíde. Áron však nebol celkom pokazený, zbadal, že zhršil. Poznal svoje hriechy, a hoci bol aj veľkňaz, pokoril sa. Uvidel, čo s Máriou spôsobili a dal sa na cestu pokánia.

Milosrdný brat

Mária však ochorela na malomocenstvo. Táto choroba bola akoby vonkajším prejavom jej vnútra, jej nečistého a závistlivo srdca. A čo na to Mojžiš? Nepodľahol škodoradosti, ale úpenlivo prosil Boha, aby Máriu uzdravil. V tom sa prejavila jeho skutočná vnútorná podoba s Bohom. Napriek neprávnosti, ktorej sa mu od sestry dostalo, on sa za ňu prihovára. Je milosrdný. Horlivo bojuje o zdravie svojej sestry - a to je už novozákonné posolstvo.

Táto epizóda zo života súrodencov svedčí o tom, že aj svätí môžu mať medzi sebou rozpory. Vždy, keď sa škriepime, však dajme pozor, či naozaj máme pravdu. Vidieť, spoznať a vyznať hriech je cestou spásenia. Boh nám chce aj skrze Mojžiša pomáhať k ozajstnej pokore, k poznaniu pravdy o sebe, a tiež k milosrdenstvu voči tým, ktorí nám ubližujú.

Text: Miroslav Turanský
Foto: www.milosrdenstvo.sk

Nech každá duša
dôveruje
Pánovmu umučeniu,
nech dúfa
v milosrdenstvo.

Sv. sestra Faustína

Kosačka

2. 9. 2019

Na vrchole leta som dostal krásny meninový darček - kosačku. Traktorovú, na ktorej sa poveziem a budem aj robiť. Už dávno som po nej túžil, ale až teraz malo zmysel ju kúpiť. Podarilo sa mi totiž finalizovať väčšinu terénnych prác na mojej chalupe. V tom čase však už bolo obrovské sucho a tráva doslova vyhorela. Nebolo čo kosiť. Pred dvomi týždňami, vďaka augustovým dažďom, sa však opäť rozzelenala, a tak som kosačku naštartoval a s kosením začal. Išlo to super, bol som unesený... Keď tu zrazu v polovici pozemku motor jednoducho vypol. „Čo je?“ pýtam sa v duchu. Po pár sekundách uvažovania som pochopil - došiel benzín. Ten, čo dali vo firme na prezentáciu a úvodné minúty kosenia, sa jednoducho minul. Treba kúpiť nový. Kosačka (ale ani žiadny iný stroj) predsa nie je perpetuum mobile, potrebuje zdroj energie. A nielen stroj, aj človek. Väčšina z nás si to počas prázdnin, dovolenkovej sezóny, uvedomila. Oddychovali sme, čerpali energiu, novú silu, elán. A s ním dnes nastupujeme do práce či školy. Ale pozor! Energia sa minie, sila sa odčerpá. Treba sa znovu a znovu dobíjať. Aj preto máme v týždni sviatočný deň, nedeľu. Ale aj mnohé iné možnosti relaxu, oddychu, dočerpania energie. Kiež by sme ich zmysel a potrebu pochopili skôr, ako nás motor nášho organizmu vypne.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.slo.sk

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Černoška v kroji

9. 9. 2019

Na konci augusta sa v Hriňovej vydávala jedna Anička, moja bývalá farníčka. Aj jej manžel má typické podpolianske meno: Martin. Keďže sa obaja aktívne zapájajú do folklórneho života, rozhodli sa, že aj svadbu urobia v tomto duchu - z hľadiska hudby i oblečenia. Obaja prišli do kostola v krojoch. A nielen oni a súbory, v ktorých hrajú, spievajú a tancujú, ale aj mnoho hostí. Po odložení liturgického rúcha som sa tiež sčasti pridal.

Najviac ma však zaujala N. J. (Endžej), celým menom Norma Jean Clark Sebiň, černoška z Jamajky, ktorá svojho manžela tiež sprevádzala v krásnom detvianskom kroji. Vyzeralo to nezvyčajne. „Žijú spolu v Anglicku, ale jej sa tu na Podpolaní veľmi páči, rada chodí k jeho rodičom a chcela i náš kroj,“ vysvetlil mi ktosi z rodiny. Keď som ju videl tancovať čardáš, pochopil som, že sa tu cíti ako doma. Myslím, že aj vďaka tomu, ako ju prijala rodina jej manžela i širšie okolie. Ani na svadbe nikto nehovoril o znesvätení nášho slovenského ľudového oblečenia inou rasou, ale naopak, o spesrení pohľadu.

Dnes si síce spomíname na obete rasového násillia, ale použil som tento zážitok ako ukážku, že to ide. Aj u nás na Slovensku. Veď človek iného pôvodu či inej farby pleti ako my nám nemusí zavádzať, ale skôr nás môže obohatiť.

Vláda strojov (16. 9. 2019)

„Naozaj nám tie stroje vládnu,“ pomyslel som si tento týždeň čakajúc vo Zvolene na zelenú. Bol som na jednej z mnohých svetelných križovatiek usmerňujúcich dopravu v našej vlasti a vlastne na celom svete. Okrem mňa tam boli desiatky áut. Každé z nich viedol človek, inteligentná bytosť svojou hodnotou i myslením ďaleko predstihujúca nejaký procesor či jednoduchý časovač, ktorý ovláda tri svetlá. A predsa sme sa všetci držali pokynov stroja. Na červenú sme stáli, na oranžovú zaradili rýchlosť a na zelenú sme sa pohli. Poznáte to. Je to jednoduché a pomáha nám to. Vďaka semaforom doprava funguje oveľa lepšie ako bez nich. V podstate nám slúžia, aj keď ich poslúchame.

Je to možno paradoxné, ale tie stroje nám vlastne ukazujú, ako sa má vládnuť. Na prvom mieste je to o dodržiavaní pravidiel, teda zákonov. Potom o konštrukcii zákonov, ktoré sú tu pre fungovanie dopravy, vlastne spoločnosti, nie pre osobný zisk. A nakoniec je to o vláde, manažmente či iných predstavených. Mali by byť pre ľudí. O tom je skutočne dobrá vláda či vedenie firmy. Mimochodom, slovo minister v preklade znamená služobník. Keď sa však pozrieme na realitu života, zdá sa, že sme kdesi inde. Niekedy mám dokonca dojem, že tie stroje nám nielen vládnu, ale nás i ďaleko prevyšujú. Ved' na rozdiel od nás sú tu pre druhých.

Križ stojí (23. 9. 2019)

V polovici februára som na svojej chalupe v Detve začal čistiť najnovšiu časť svojho pozemku. Po niekoľkých dňoch som si myslel, že priestor je už spolovice pripravený pre štvormetrový detviarsky drevený križ, ktorý zostrojil a vyzdobil bratranec Milan. Pred týždňom sme ho tam vztýčili, postavili. Konečne stojí na svojom mieste.

Ale priestor okolo neho stále nie je hotový. Oná polovica prác sa ukázala ako štvrtina, ba možno ešte menší podiel. Lebo neviem presne odhadnúť koľko dní práce ešte bude treba. Pripomína mi to dve veci:

1. Manažérsku skúsenosť o projektoch. Pri ich zavádzaní do praxe treba mať pripravené tri alternatívy: ideálnu, reálnu a krízovú. Pričom skúsenosť ukazuje, že realizácia je väčšinou medzi reálnym a krízovým odhadom.

2. Samotné Ježišovo pôsobenie. Pripravoval ho najväčší muž Starého zákona, Ján Krstiteľ. Ale ani zďaleka neupravil všetkých a vo všetkom. Potom vystúpil sám Boží Syn a tiež neobrátil a nevyučil všetkých. Ba nakoniec láska skončila na križi. A ostal priestor pre jeho žiakov. Až dodnes. Ako jeden z nich chcem v oslovení ľudí pokračovať, ale je mi jasné, že aj po mne ostane veľa práce pre druhých.

Dospelosť (30. 9. 2019)

Včera predpoludním sa v mojej farnosti, v Bzovíku, 44 tínedžerov stalo dospelými. Prijali totiž sviatosť birmovania, o ktorej hovoríme, že je sviatosťou kresťanskej dospelosti. Bol to pre mňa zaujímavý pohľad, lebo v predchádzajúcej farnosti, v Prievidzi, boli birmovanci trochu starší. A tak som si položil otázku - naozaj sa stávajú dospelými? Možno im zveriť nejakú úlohu, sú schopní za niečo v miestnej cirkvi prijať zodpovednosť?

Dospelosť je totiž veľmi široký pojem. Vekovo sa stávame dospelými, keď máme 18 rokov. Vedomostne keď absolvujeme maturitu či inú obdobnú skúšku, ktorou končíme školu a môžeme nastúpiť do zamestnania. Ekonomicky keď sa vieme sami o seba postarať. Sociálne keď opúšťame svoju rodinu a zakladáme novú.

Najdôležitejšie je však prijatie zodpovednosti. Za seba i za druhých. Ba i za svet, ako som si to nedávno uvedomil pri Gréte Thunbergovej. Avšak v tomto zmysle vidím okolo seba na jednej strane dospelých pubertákov a na druhej 20, 30 či 40-ročné deti. Je ich veľa možno aj preto, že my, dospelí, sme im dali málo šanci na prijatie zodpovednosti za niečo či niekoho. Otázka dospelosti či zdravého dospievania mojich tínedžerov je teda aj môj problém.

Ahojte, kamaráti!

Tak ako sa vám podarilo začať nový školský rok? Pevne verím, že s Božou pomocou to super zvládajte! A nezabúdajte pri povinnostiach na Pána Ježiša, pretože práve ON vám môže pomôcť všetko zdolať.

Pán Ježiš nám je stále nablízku a túži nám pomáhať. Jeho láskavé a milosrdne srdce, ktoré nás tak veľmi miluje, vždy vypočuje naše modlitby. A keď sa tak stane – nezabudnime mu pekne poďakovať! Napríklad keď dostaneme v škole 1...

A keď nedostaneme – nevadí, možno nabudúce. Netreba byť preto smutný alebo nebodaj ZÁVIDIEŤ tú 1 spolužiakovi... To by nebolo pekné a ani Pánu Ježišovi by sa to nepáčilo. Pretože keď závidíme, nevieme byť šťastní.

Ak teda chceme byť šťastní, nebudeme kamarátom nič závidieť. Ani známky, ani nové oblečenie, ani krajšiu tašku, kamarátov, telefón či iné veci – ale naopak, doprajeme im. A možno potom aj ostatní doprajú nám. Pán Ježiš je vnímavý na potreby ľudí a ON dopraje každému!

Vyfarbi si Pána Ježiša. Všimni si, že na obrázku má otvorené náručie. Majme ho aj my pre iných. A namiesto závidieť – doprajme!

Vyfarbený obrázok môžeš priniesť na detskú svätú omšu v nedeľu 13. októbra. Odmena ťa neminie!

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

... tri otázky pre správcu farnosti Prievidza - Zapotôčky Libora Straku, ktorý si v júni pripomenul 20. výročie kňazskej vysviacky.

Libor Straka začína v roku 1999 ako kaplán vo farnosti Prievidza - mesto. Po absolvovaní základnej vojenskej služby bol administrátorom farnosti Rudno nad Hronom. Od roku 2014 pôsobí na svojom terajšom mieste. Momentálne je tiež zastupujúcim dekanom pre Dekanát Prievidza.

1

Čo vás motivovalo stať sa kňazom?

Hlavným „motivátorom“ bol Boh, on si ma zavolať. Ja sa snažím slúžiť, aj keď je pravda, že niekedy veci pokazím. Tých dvadsať rokov kňazskej služby bolo veľmi pestrých, plných práce, niekedy i oddychu. Zo svojho kňazstva sa teším - a takisto aj zo skúseností nadobudnutých pri práci s ľuďmi, ktorých som počas svojej služby stretol. Počas tých dvadsiatich rokov som sa naučil jedno - Boh nám vo svojej láske a добрôte stále dáva šancu rásť a vo svojom milosrdenstve nás neopúšťa.

2

Už ako kňaz ste pôsobili aj vo vojenskej službe. Aká bola vaša úloha tam a čo vám dala?

V prvom rade som tam bol ako vojak vo výcviku základnej vojenskej služby, ktorá bola vtedy povinná. Tento čas strávený „na vojne“ bol pre mňa veľkou školou života. Stretával som tu množstvo rôznorodých ľudí, veriacich aj neveriacich, ľudí iného vierovyznania a samozrejme, aj rôznych pováh a charakterov. V stretnutiach s týmito mojimi „spolubojovníkmi“ (ale aj veliteľmi) som spoznával pohľady ľudí na kňazstvo, na vieru, ale i na obyčajný život. Vojenská služba preverí každého človeka.

3

Stala sa vám počas vašej kňazskej služby nejaká kuriozita?

Keď som bol s miništrantom pochovávať a presúvali sme sa autom, z kadidla nám v aute vypadol rozžeravený uhlík, čo sme si všimli až vonku pri pohľade na prázdne kadidlo. Vrátili sme sa k autu, ktoré už bolo zvnútra zadymené, a tak sme museli použiť hasiaci prístroj. Škoda však bola našťastie len minimálna ☺.

Za odpovede ďakuje Mária Dubcová
Foto: archív Libora Straku

Oblúbená myšlienka Libora Straku:

„Priateľ je ten, kto o vás vie všetko a napriek tomu vás má stále rád.“

Šance si musíme dávať navzájom

Všetci sme povolaní používať a znásobovať svoje talenty, a to v súlade s Božími pravidlami, uskutočňovanými v podmienkach tohto sveta. Naše konanie sa teda síce orientuje na mravné ideály, no rámcujú ho zaužívané podmienky medziľudských vzťahov. Moderné spoločnosti sa snažia otvárať možnosti pre slobodnú sebarealizáciu pre všetkých pomocou búrania bariér, ktoré predstavujú predsudky, privilégiá vrodeneho postavenia či skupinovej príslušnosti, obmedzenia rovných príležitostí. Snahy o zabezpečenie rovnosti príležitostí však vedú k poznaniu, že bariér, ktoré obmedzujú slobodnú sebarealizáciu, je v spoločnostiach veľmi veľa. Jednou z nich je aj závisť.

Závisť je v prvom rade osobným, subjektívnym postojom jednej osoby k druhej osobe alebo aj k celej skupine. Pokiaľ sa rozšíri v skupine či spoločnosti ako odôvodnený, zdieľaný postoj voči človeku alebo skupine, vedie k spoločným nenávisťným (závistlivým) akciám, a dokonca sa môže aj medzigeneračne historicky ustáliť, čiže inštitucionalizovať (napr. v podobe spoločného vedomia, tradovanej historickej skúsenosti, zaužívaných vzorov správania, či dokonca v právnych - diskriminačných - ustanoveniach rôzneho druhu). Takéto zvyklosti a ustanovenia potom účinne nepravne pôsobia voči druhým napriek tomu, že už sa u mnohých členov skupiny nemusia spájať s osobnými postojmi závisť, alebo takéto postoje u ľudí vytvárajú aj vtedy, keď im nie sú celkom jasné ich dôvody (vznikajú stereotypy).

Závisť znamená v rovine spoločenských vzťahov pokrivený pohľad na úspechy druhých (jednotlivcov alebo skupín) vo vzťahu k vlastným ne/úspechom. Niekedy vychádza z presvedčenia závistlivca, že nemá (a chcel by mať) tie talenty, ktoré má ten, komu závidí. Inokedy vychádza z jeho presvedčenia, že tie talenty má, ale nemá spravodlivé šance úspešne ich prejavit'. V prvom prípade si človek ospravedľňuje svoju závisť na základe pokriveného obrazu seba samého vo vzťahu k druhému (chce byť taký ako on, bez reálneho obrazu o sebe samom), v druhom prípade obviňuje neférové

spoločenské podmienky. Keďže závisť je duchovnou a morálnou nerestou, vlastne nezáleží na tom, či a nakoľko sú jej zdôvodnenia pravdivé. Bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú pravdivé, závisť na ne nie je správnu reakciou. Zjednodušene povedané, nie je konštruktívna, čiže nič nerieši a problémy buď prehľbuje, alebo ich dokonca vytvára. Základom jej deštruktívnosti je to, že je zásadne namierená proti druhému človeku a proti podstate vzťahov (spolupráci, úcte a láske).

V mnohých spoločenských nepriateľstvách zohráva väčšiu alebo menšiu úlohu aj závisť. Dopátrali by sme sa k nej v mnohých historických prípadoch spoločenskej pomsty, prevratov, vojen, či genocíd, ale aj trvalo narušených vzťahov medzi rodinami alebo rodinnými klanmi, či lokálnymi spoločenstvami (dedinami, mestami, sídliskovými gangami, regiónmi).

Ako účinný prostriedok na odhalenie a zvládanie závisť (popri iných nerestiach) v medziľudských a medziskupinových vzťahoch sa obyčajne vyzdvihuje poctivá analýza narušených vzťahov (vedcami, politikmi, novinármi a ďalšími spoločenskými a kultúrnymi dejateľmi) a na prítomnosť a budúcnosť orientované porozumenie partnerov vo vzťahu a ich skupinové charakteristiky a ciele. Realita však ukazuje, že už takéto analýzy a vysvetlenia bývajú zatienené určitou predpojatou, a ak aj nie, tak predpojatou často bráni ich prijatiu v širšej verejnos-

ti. Reprodukujú sa tak nielen nesprávne medziľudské a medziskupinové vzťahy, ale aj škodlivé morálne postoje (myslenie, city a konanie).

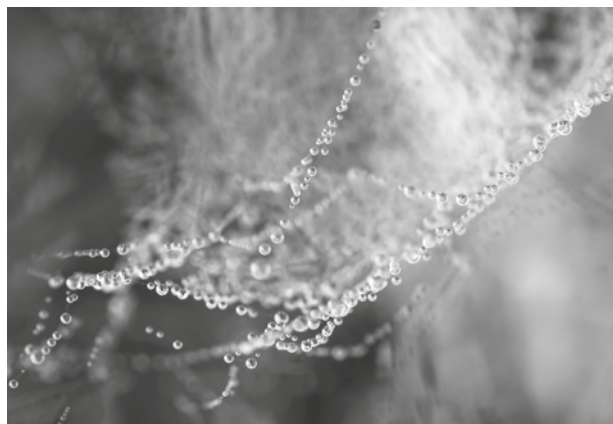
Z morálneho hľadiska majú moderné spoločnosti vďaka špecializovaným pracovníkom, ale aj inštitúciám vzdelávania a masmediálneho prenosu informácií obrovskú silu tak odbúravať a predchádzať nesprávnym postojom, ako aj posilňovať ich a masovo propagovať. Príklad doteraz najväčšej genocídy, ktorá sa udiala v Rwande, v ktorej všetci pamätníci zdôrazňujú pôsobenie rádia ako najničivejšej zbrane, je jasnou výstrahou, že dnes snád ešte viac ako v minulosti treba dbať na to, ako neresti pôsobia v našom vlastnom i skupinovom živote.

Dnešné spoločnosti zvyknú propagovať metaforu športovej súťaže ako ideál spravodlivého nastavenia rovných príležitostí, keď víťazí ten, kto preukázal najväčšie schopnosti. *Fair play* predstavujú ako ideál spravodlivého spoločenského usporiadania. Skrýva sa za tým však mnoho ťažkostí, a to nielen tých, ktoré pozná samotný šport. Hoci rušenie neopodstatnených privilégií či priamych nespravodlivostí a otváranie spoločenského priestoru pre slobodnú súťaž sa preukázalo ako správny spoločenský vývoj, dnes už je zrejmé, že má svoje problémy a hranice. Ako to vyjadril Peter L. Berger: „Nikdy neexistovala a asi nikdy nebude existovať spoločnosť, v ktorej by zvyšovanie alebo pokles postavenia jedinca boli spôsobené iba jeho vlastnými schopnosťami alebo snažením.“ (Kapitalistická revolúcia, 1993, s. 88.) Aj keď panuje všeobecná zhoda v tom, že sa o to treba neustále pokúšať, je zrejmé, že rovný prístup k vzdelaniu neznamená získanie rovnakého vzdelania, a že rodinný, lokálny, národný či iný spoločenský kapitál, ktorý majú rôzni jednotlivci odlišný, vplýva na ich seberealizačné snahy spolu s ich vlastnými schopnosťami, a činí tak medzi

nimi rozdiely. Ďalšie rozdiely vyplývajú napr. z osobnostných rozdielov približne rovnako talentovaných (napr. psychických - motivácia, tréma a podobne), či premenlivých situačných podmienok.

Bez ohľadu na skutočné spoločenské podmienky je však zárukou boja proti šíreniu závidy a vytvárania lepšej spoločenskej spravodlivosti, solidarity a dôvery to, že si navzájom doprajeme úspech a budeme si poskytovať šance. Predstavím to na dvoch protikladných príkladoch zo života. Jeden mi povedala kamarátka, ktorá si po skúsenostiach zo sveta a medzinárodných inštitúcií dovolila predstaviť pred mestským zastupiteľstvom svojho rodného mesta určité návrhy a neskôr sa dozvedela, že starosta sa po jej odchode iba defenzívne vyjadril, že takito nám zachvíľu budú dýchať na krk. Druhú inšpiráciu mi poskytla poľská spolucestujúca, keď spomenula, že pôvodne plánovali ísť na dovolenku do Ázie, ale keďže mali naplánované aj maľovanie bytu, nakoniec sa rozhodli ísť do Tatier a zvyšné peniaze vyplatiť nezamestnanému manželskému páru s menšími deťmi zo susedstva za to, že im počas ich dovolenkovania vymaľujú byt.

Text: Mária Suríková
Foto: Silvia Kobelová

Otec

Modlitba Otče náš, je pre každého z nás dobre známa, učia sa ju už deti v treťom ročníku, niektoré šikovnejšie ju vedia už v prvom. Je to modlitba, ktorú nás naučil sám Ježiš, keď ho jeho učeníci prosili, aby ich naučil modliť sa (Lk 11,1). Modlitba, nad ktorou môžeme často a dlho rozjímať a zamýšľať sa. Aj my sa nad jednotlivými časťami pozastavíme a niečo si o nich v niekoľkých číslach nášho farského časopisu povieme.

Prečo je modlitba Otče náš taká dôležitá? Lebo nás ju naučil sám Ježiš. Jeden príbeh hovorí o dievčatku, ktoré sa rozhodlo preniesť ťažkú vázu s kvetmi. Usilovalo sa, namáhalo, fučalo, ale napriek všetkému úsiliu nevládalo posunúť vázu ani o milimeter. Keď po všetkej tejto námahe prišlo k otcovi, začalo sa sťažovať, čo všetko spravilo a ako sa pokúšalo vázu posunúť a napriek tomu nič nepomáhalo. „Vložila si do toho všetko čo si mohla? Všetku silu a možnosti?“ spýtal sa otec. „Áno,“ odvetilo dievčatko. „Nie, nevložila si do toho všetko, pretože si ma nepožiadala o pomoc,“ odpovedal otec.

Čo z toho pre nás vyplýva? Povedať Otče náš znamená pre kresťana požiadať a prosieť o Božiu pomoc. Preto je táto modlitba v živote každého kresťana taká dôležitá. Chceme robiť veľké veci, ale pritom zabúdame obyčajne poprosiť nášho Nebeského Otca o pomoc. A ako žiadať o pomoc, ak nie modlitbou, ktorú nás on sám naučil, aj keď sa nám zdá jednoduchá a častokrát fádna? No to len preto, lebo jej skutočne nerozumieme. Pozrime sa teda trošku na jej zmysel.

Svätý Tomáš Akvinský povedal o modlit-

be Otče náš tieto slová: „*Modlitba Pána je najdokonalejšia modlitba. V Modlitbe Pána sa nielen prosí o všetky veci, po ktorých môžeme oprávnené túžiť, ale aj v tom poradí, v akom po nich treba túžiť, takže táto modlitba nás učí nielen prosiť, ale aj formuje naše city.*“ Obdobne sa vyjadril aj sv. Augustín: „*Ak prejdeš všetky slová svätých prosieb (žalmov), myslím, že v nich nenájdeš nič, čo by neobsahovala a v sebe nezahrňala táto Pánova modlitba.*“

Svätý Otec František na začiatku knihy o modlitbe vysvetľuje, že na úvod v nej treba pochopiť slovo Otec. Otec je ten, ktorý ťa stvoril, ktorý ťa miluje, ktorý ťa chráni. Modlitba Otče náš nie je len modlitba k nejakému vzdialenému Bohu, ktorý nepočúva, ktorý na teba zabudol, ale je to stále živý Boh - Otec, ktorý ti pomáha. Preto nemáme vyslovovať slovo Otec iba ústami, ale hlavne srdcom.

Dominik Kučera

(Použitá literatúra: Katechizmus Katolíckej cirkvi; Youcat; Ferrero, B.: Otče náš; Pápež František: Otče náš)

Spomienka

Dňa 6. októbra 2019 uplynie 21 rokov, čo nás navždy opustila naša milovaná mamička a starenka **Mária Lenhartová** z Malej Lehôtky. Kto ste poznali túto výnimočnú a obetavú ženu, pomocníčku a kvetnárku v piaristickom kostole, obetujte za ňu, prosím, tichú modlitbu a spomienku.
S vrúcnuou vdakou dcéra Katarína Melišková.

Ako byť s Bohom pri hrnci, práčke aj za volantom

Recenzia knihy Márie Kohutiarovej Kuchynská teológia

Kniha pre „obyčajné ženy“, vtipná, svieža, praktická a zároveň hlboká. Kniha, pri ktorej nezaspíte ani sa jej „neprežete“. Ak pracujete a máte dva úväzky, t.j. jeden v práci, druhý doma ako manželka a matka, toto je kniha, ktorá vás vďaka krátkym zamysleniam naučí žasnúť nad tým, kým ste a tešiť sa z toho. A možno aj mužom poodhalí tajomstvo vášho ženského sveta, ktorému je teológia azda vlastnejšia, ako sa na prvý pohľad zdá.

Titul zaujme na prvý pohľad už obálkou s ilustráciou, ktorá dokonale zodpovedá obsahu. Jednoduchý, milý a vtipný.

Po otvorení knihy poteší čitateľku i čitateľa fakt, že zamyslenia sú krátke. Zdá sa, že v dnešnej „tekutej dobe“ asi nič nie je žiaducejšie na čítanie ako krátke texty. Hrubo očíslované úvahy autorky nad obvyčajnosťami všedného života (je ich v útlej knižke spolu až 44) si môžete vybrať podľa názvu, ktorým napovedá ich obsah. Stačí, ak si prečítate jediné zamyslenie a celkom iste vás kniha „dostane“. Príťažlivý, svieži, hravý jazyk autorky, ktorým dokáže bravúrne opísať akúkoľvek zdanlivú maličkosť v živote ženy, manželky, matky, ženy v práci, v domácnosti i v Cirkvi, miestami tají dych a vyvoláva obdiv. Poteší i láskavý humor, s akým svoje úvahy predkladá. Vedieť komunikovať detaily života a pritom ich ponoriť do všeobjímajúcej lásky Boha, vnímať ich ako tajomstvo, takmer mystérium, je darom maličkých.

Vždy som premýšľala nad tým, ako asi rozmýšľala Ježišova Matka. A často mi v obvyčajnostiach života pri čítaní evanjelia skrsla v hlave otázka: Ako by Mária rozmýšľala dnes? Ako by konala? Predsa len sa okolnosti života poriadne zmenili.

Pri čítaní knihy Márie Kohutiarovej, matky siedmich detí, sa mi nevdojak vybavila podobnosť Márie s Máriou. A tak som knihu prijala ako návod, ako vo všetkom, čo prežívam telom, dušou i srdcom ženy, môžem objaviť Boha a jeho milosrdnú lásku.

Text: Margaréta Lúčna
Obrázok: www.zachej.sk

Kráčame po Božích cestách

Často si v sladkej nevedomosti mladosti myslíme, že kráčame iba vlastnými silami, po svojich cestách, ktoré vedú k našim osobným cieľom. Sme dôležití - určujeme, kadiaľ budeme kráčať a kadiaľ nie. Stačí nepatrná, malá - veľká chvíľa precitnutia vo vlastnom vnútri a s úžasom zistíme po rokoch života, že kráčame po Božích cestách, vyláďazenými praobyčajnými kamienkami ľudských radostí, cez vlastnú námahu od jedného človeka k druhému.

Veronika Hoffmannová

Padol, no vždy sa postavil

Už sa vám stalo, že ste túžili po niečom, čo nemôžete mať alebo vlastniť? Neustále porovnávanie medzi sebou nás núti k nezdravej túžbe po niečom, čo má niekto iný. Má váš kolega lepšie auto ako vy? Majú vaše ratolesti horšie známky ako susedove deti? Vlastní váš súrodenec niečo, čo si vy nemôžete dovoliť? Závist' je choroba duše, ktorá sa navonok prejavuje nepravosťou až nenávisťou.

Na svoje detstvo si Ján spomína s ťažkým srdcom. S rodičmi a piatimi sestrami žili skromne v bytovke v Prievidzi. Keď mal 9 rokov, rodičia sa rozviedli. Odvtedy sa jeho život zmenil, pretože mama si našla partnera, ktorý s nimi žil. Vychovával ho otčím, ktorého nenávidel. Nejedna raz bol svedkom, keď ubližoval jeho mame. Bil ju, keď bol opitý.

Nehoda a ulica

Keď mal Ján 16 rokov, utekal z domu a začal piť. Aj teraz rieši každý problém alkoholom. Má ale jednu spomienku z detstva, na ktorú rád spomína - spomienku na to, ako sa modlieval pri posteli s maminkinou sestrou.

Študoval za automechanika a potom

v tomto odbore aj pracoval. Vyskúšal si i stavebníctvo. Práce sa nebál. Po ťažkej autonehode skoro prišiel o nohu. Bol zázrak, že vôbec prežil. Chodil s barlamí. Domov sa už nechcel vrátiť. Ocitol sa na ulici. Začal žiť život taký život, aký si nikdy neprial.

Nesplateľný dlh

Mamka mu umrela na ťažkú chorobu a jeho sestry ho boli hľadať na ulici, aby sa umyl a šiel čistý na jej pohreb. Inú pomoc nechcel prijať. Mal šťastie, že si ho všimla jedna žena a prichýlila si ho k sebe domov. Vyzeralo to tak, že nakoniec bude všetko podľa jeho predstáv. Ved' už potom u priateľky, ktorá mala 3 deti, žil 9 rokov. Po čase mali väčšie výdavky a bol nútený požičať si peniaze. Najrýchlejšia cesta bola nebankovka. Keďže dlh nestíhal platiť, prišiel o všetko. Radšej sa obetoval a odišiel od priateľky, aby ju s deťmi nestiahol so sebou. Znova zostal na ulici. Spával vonku v stane asi tri roky - aj keď bolo -20°C. Zvykol si. V tom období pracoval v zahraničí a po odpracovanom mesiaci chodil na týždeň domov. Vždy našiel stan na svojom mieste - vždy sa mal kam vrátiť. Lenže vracal sa tam so strachom, pretože mu bezdomovci chodili kradnúť jedlo. Zavideli mu aj ten chlieb, na ktorý si ťažko zarábala.

Pomáha mu charita

V tom čase získal prvé skúsenosti s charitou. Chodieval sa tam najesť a rád tam pomáhal. Teraz už chodí na obed len občas. Je na invalidnom dôchodku. Je po päťdesiatke a niekedy si privyrobí fuškou. Doktorka mu zakazuje riadne pracovať.

Býva v garsónke - v rámci svojich možností. Navštevuje sa pravidelne s jednou svojou sestrou, s ostatnými sestrami raz za čas. Má ich veľmi rád, ale vraví, že pomoc od nich nechce prijať, pretože chlap sa má vedieť postarať o seba sám! Nevidí budúcnosť pozitívne, rezignoval, ale v kútiku srdca predsa len verí, že bude lepšie. Chce sa postaviť na vlastné nohy, pretože má túžbu po normálnom živote a harmonickom domove. Nestojí

o lútosť, žiada iba pochopenie. Keď po niečom túžime a splní sa nám to, máme tendenciu túžiť ešte viac po niečom väčšom. Táto túžba nás môže zväzovať, ak sa nevieme uspokojiť aj s tým, čo máme, pretože chceme to, čo nemáme. Ak sa nám zdá, že má niekto viac, mali by sme to prijať a byť dobroprajní. Ved' Boh nám dáva všetko, čo potrebujeme!

Text a foto: Dagmara Pavlove

Z pera minoritského novica

*(Fiktívne listy
skutočnej priateľke)*

Milá Lucia,
čo je hodné závidieť? Svätosť. Ved' keď úprimne závidíme svätcovi, sami sa vyberáme na cestu svätosti.

Úprimne závidieť. Asi ako svätý Anton prvým františkánskym mučeníkom. Závidel im ich ochotu ohlasovať Krista aj za cenu smrti. Tak sa z mladého augustiniánskeho mnicha stal františkán. Chcel to, čo mali oni. A tak išiel smrti v ústrety. Neúspešne. Keď už sa konečne dostal do Maroka, ochorel a spolubratom bol viac príťažou ako pomocou. Pokorený potom v akejsi zabudnutej talianskej dedinke pracoval v kuchyni a modlil sa. Možno sa aj rozprával s mačkami. Závisť ho už ale opustila. Zmieril sa s tým, že bude do konca života škrabať zemiaky (síce tie vtedy ešte v Európe neboli) a v skrytosti slúžiť Bohu.

Čo je to tá závisť? Zrak upretý na dobro v určitej forme. Je dobré zomrieť za Krista? Rozhodne. Je chvályhodné chcieť zomrieť za Krista? Nepochybne. Ale je to to, čo chce pre mňa aj On?

Úprimne závidieť lásku... Láska sa nevyskytuje výlučne v jednej forme. Tejto múdrosti sa celý život učíme. Učíme sa ju vidieť. Bez závoja.

Ja práve vidím lúčneho koníka na trampolíne. Keď teraz skočí, doletí až do neba. Úprimne mu to závidím. Ja mám tiež celkom silné nohy a tá trampolína by ma mohla uniesť... Radšej však nebudem riskovať umieranie v mukách. Ved' čo ak ma čaká dráha veľkého kazateľa ako svätého Antona?

To by som mal hádam vstať a ísť pomôcť ženám v kuchyni... O chvíľu...

Pár sekúnd po tejto vete slnko celkom zájde za kopec a na lavičke...

Slnko zašlo skôr, ako som stihol efektne zakončiť tento list. Človek mieni...

Peto

Text a foto: Peter Pikulík

Vďačnosťou k radosti

Moje obľúbené ročné obdobie je jeseň. Je to práve kvôli jej farebnosti a rôznorodosti. Je to ako stáť na prahu nového školského roka, keď sa hrejivé spomienky na leto vynárajú uprostred chladivých povinností. Presne ako teraz.

Som študentkou vysokej školy a momentálne mám za sebou pracovné leto. Brigádovala som štyri mesiace v novootvorenej kaviarni. Spočiatku bolo všetko dokonalé. S majiteľmi sme veľmi dobre vychádzali, zákazníci boli bezproblémoví, práca ma bavila a finančné ohodnotenie bolo nad moje očakávania. Ďakovala som Bohu za každý deň, pretože pre mňa to bola brigáda snov. Chodila som do práce s radosťou.

Ale časom som si na všetko zvykla. Uprostred leta na mňa začínala doliehať aj fyzická náročnosť práce v obsluhu a brigáda už nebola taká dokonalá ako na začiatku. Navyše som si začala uvedomovať, že tento rok nezažijem žiadnu dovolenku ani výlet, o ktorom by som mohla niekomu porozprávať. Myslela som si, že ako mladý človek musím využiť tento voľný čas a precestovať pomaly celý svet. A do toho vstúpil Boh. Začal mi ukazovať požehnanie, ktoré dáva teraz a dáva ho mne. Učil ma, aby som nežila životy iných, aby som netúžila po životoch iných a ani po požehnaní iných. Pochopila som, že do histórie môjho života sa nepíšu len udalosti, ktoré vidia ostatní, ale najmä tie, ktoré sa dejú v mojom srdci.

Boh ma učil prekonávať sa. Ukazoval mi, že mám na viac. Dával mi silu. Potešoval ma. Držal ma. Chránil ma. Ukazoval mi, že je stále so mnou a že chce, aby som bola šťastná. Prežila som, že Boh je našou radosťou, že radosť je stav srdca, ktoré vie, že je tam, kde ho povolal Pán. A keď odhalíme Božie dielo v nás, nemusíme závidieť iným to ich.

Učím sa hľadať Božiu milosť v mojom živote, pretože to, čo mi Boh dal toto leto, je pre môj život hodnotnejšie ako akákoľvek skvelá dovolenka, ktorú by som si zariadila vlastným úsilím. A s postojom vďaky začínam aj ďalšie obdobie školy. Uvidíme, kde sa radosť skrýva tentokrát.

Miška

Blahoželenie

V pondelok 7. októbra sa svojich 55. narodenín dožíva náš bývalý pán dekan **Vladimír Slovák**, v súčasnosti farár v Bzovíku. I na novom pôsobisku mu veľa Božieho požehnania vo všetkých jeho aktivitách vyprosujú veriaci z Prievidze.

Vladimír Slovák slúžil svätú omšu počas prievidzkej púte na Mariánskom vršku v nedeľu 18. augusta 2019

Nezávidel nič nikomu

Blahoslavený Pius Campidelli

Pochádzal z chudobnej rodiny, nemal dobré zdravie a bol len priemerne nadaný. Napriek tomu nezávidel nikomu nič. Svoju chudobu či obmedzenia nepovažoval Pius Campidelli za záťaž, ale za smerovník, ktorý mu pomáhal uskutočňovať jeho originálnu životnú cestu.

Luigi Campidelli, rehoľným menom Pius, sa narodil 29. apríla 1868 v Trebbiu ako štvrtý zo šiestich synov v chudobnej rodine. Bol chorľavým, no zároveň veľmi pobožným a dobre vychovaným dieťaťom.

Od detstva zbožný

Kostol sa stal Luigimu takmer druhým domovom. Od raného veku ministroval, a keď ako desaťročný po prvýkrát prijal Eucharistiu, začalo sa mu rozjasnievať i na jeho životnej ceste. Túžba stať sa raz kňazom v ňom od toho dňa rástla stále viac.

Rodičia s Luigiho plánmi súhlasili. Mysleli si, že sa stane diecéznym kňazom. V roku 1880 však prišli do ich farnosti misionári z rehole pasionistov, aby tu konali ľudové misie. Luigiho ich kázne tak zaujali, že svoju budúcnosť už nevidel inde ako u nich. O dva roky neskôr vstúpil do ich kláštora a prijal rehoľné meno Pius.

Výstižné meno

Význam tohto mena Pius - zbožný - Luigiho dokonale vystihoval. Rástol v láske k Bohu a dokonalosti až tak, že si jeho magister novicov do poznámok o ňom poznamenal: „Kiežby sa Bohu páčilo, aby všetci novici kráčali v šľapajach svojho dobrého kolegu a spolubrata Pia. Vtedy by mohol magister noviciátu pokojne spať!“

V roku 1883 zložil Pius tri rehoľné sľuby a spolu s nimi i štvrtý, prislúchajúci iba životu pasionistov: celý život uvažovať a vhĺbiť sa do múk Ježiša Krista. Pustil sa do štúdia teológie a zároveň začal tvoriť akúsi pomyselnú duchovnú kyticu

zloženú z modlitieb a obiet, ktorú chcel vo chvíli svojej smrti predložiť Nebeskej Matke. Akoby tušil, že kňazskej vysviacky sa už nedočká... V júli 1889 uňho prepukla tuberkulóza. Svoje utrpenie obetoval za Cirkev, svoju rehoľu, za obrátenie hriešnikov i svoju vlasť. Zomrel ako dvadsaťjedenročný 2. novembra 1889.

Bol skutočne soľou

Pápež Ján Pavol II. blahorečil Pia Campidelliho v roku 1985. Pri tejto príležitosti zdôraznil: „Brat Pius našiel základnú hodnotu svojho rehoľného života v sebaobetovaní. Tento základný moment jeho vnútorného postoja sa zdôraznil obzvlášť vo chvíli jeho smrti, keď, s úplným vedomím bližiaceho sa konca života, obetoval sa ako dokonalá obeta a spoľahol sa na Božiu vôľu. (...) Stal sa skutočne soľou zeme pre tých, ktorí ho poznali, a neprestane byť soľou pre tých, ktorí skúšajú nasledovať svetlé svedectvo jeho života.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 2, foto: www.it.wikipedia.org

Farská kronika

od 26. augusta do 24. septembra 2019

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Dávid Vrábel
Maroš Gajdošík
Kristína Matiašová
Samuel Varinský
Lukáš Tines
Ema Homolová
Tamara Trvalová
Alžbeta Guttenová
Oliver Ďurdina

Manželstvo uzavreli:

Roman Mihalička - Kristína Mezeiová
Vojtech Hraňo - Eva Mokrá
Marek Feješ - Ivona Kohútová
Marcel Kotrík - Katarína Fedorová
Radomír Rusnok - Simona Flimelová
Pavol Ondrisek - Anna Mária Sosová
Lukáš Zubaj - Jana Palajová
Filip Znamenák - Patrícia Martinková
Tomáš Šimkovič - Veronika Jašurková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Helena Laczková, 74 r.
Anton Vilian, 74 r.
Jozef Pavlík, 53 r.
Bohuslav Mičík, 88 r.
Igor Talian, 76 r.
Mária Alchusová, 92 r.
Jozef Jurík, 76 r.
Mária Linderová, 83 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,40 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898

e-mail: alozj.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová

Grafika: Beáta Voskárová

Redaktori: Marek Sabol, Dominik
Kučera, Elena Blašková, Anna Gálová,
Štefan Kollár, Mária Melicherčíková,
Dagmara Pavlove, Mária Pytlová,
Mária Suríková, Katarína Šimkovičová,
Eva Trepáčová

Kontakt:

tel.: 046/542 28 01

web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:

str. 1 - Silvia Kobelová
str. 2, 31 - Štefan Kollár
str. 28 - Mária Melicherčíková (dole)
str. 31 - Mária Suríková (dole)
str. 32 - Branislav Bullo

Tlač: PATRIA l., spol. s. r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Duchovná obnova Ružencového bratstva, farský kostol, 13. - 14. septembra 2019

Pút' farníkov do Poľska, august 2019

